

ที่ ศธ ๐๒๑๐.๒๔/ว ๘๙๓

สำนักงาน กศน.จังหวัดชลบุรี
๘๗/๓๒ หมู่ ๑ ถนนพระยาสุริยวงษา
ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี
จังหวัดชลบุรี ๒๐๐๐๐

✓ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การขับเคลื่อนมาตรการและแนวทางในการคุ้มครองสิทธิและพัฒนาคุณภาพชีวิตพนักงานบริการ (Sex Worker)

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย มาตรการและแนวทางในการคุ้มครองสิทธิและพัฒนาคุณภาพชีวิตพนักงานบริการ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว มีหน้าที่ในการขับเคลื่อนและกำกับดูแลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้จัดประชุมคณะกรรมการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ (ก.ค.อ.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ในการคุ้มครองสิทธิและพัฒนาคุณภาพชีวิตพนักงานบริการ (Sex Worker) มีมติเห็นชอบมาตรการและแนวทางดังกล่าว และปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบหมายให้ สำนักงาน กศน. ดำเนินการตามมาตรการและแนวทางในการคุ้มครองสิทธิและพัฒนาคุณภาพชีวิตพนักงานบริการ (Sex Worker) ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ มาตราที่ ๓ มาตรการด้านการส่งเสริมการฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพ ข้อที่ ๖ การส่งเสริมให้พนักงานบริการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตราที่ ๔ มาตรการด้านการลดการตีตราและละเมิดสิทธิ ข้อที่ ๑ การรณรงค์ส่งเสริมแนวคิดสิทธิมนุษยชน เสริมสร้างความเข้าใจให้สังคมตระหนักถึงการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์รวมถึงเพศภาวะและอัตลักษณ์ทางเพศ

สำนักงาน กศน.จังหวัดชลบุรี จึงขอแจ้งให้สถานศึกษาในสังกัด ขับเคลื่อนมาตรการและแนวทางในการคุ้มครองสิทธิและพัฒนาคุณภาพชีวิตพนักงานบริการ โดยส่งเสริมให้พนักงานบริการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน และรณรงค์ส่งเสริมให้นักศึกษา ประชาชน และสังคมเข้าใจแนวคิดสิทธิมนุษยชนและตระหนักถึงการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์รวมถึงเพศภาวะและอัตลักษณ์ทางเพศ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุชา พงษ์เกษม)

ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดชลบุรี

กลุ่มส่งเสริมการศึกษานอกระบบ (งานการศึกษาต่อเนื่อง)

โทร ๐ ๓๘๒๘ ๗๑๔๘ / โทรสาร ๐ ๓๘๒๗ ๓๗๘๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cbf_nfedc@nfe.go.th

มาตรการและแนวทางเพื่อคุ้มครองสิทธิและพัฒนาคุณภาพชีวิตพนักงานบริการ

มาตรการที่ ๑ : มาตรการด้านการคุ้มครองสุขภาพอนามัย

เป้าประสงค์ : เพื่อคุ้มครองสิทธิด้านสุขภาพอนามัยแก่พนักงานบริการ

ที่	แนวทางดำเนินการ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑.	ส่งเสริมมาตรฐานการให้บริการด้านสุขภาพอนามัยที่เป็นมิตร ไม่ตีตรา และเลือกปฏิบัติต่อพนักงานบริการ รวมทั้งกำหนดมาตรการเพื่อกำกับควบคุมให้สถานประกอบการ/สถานบริการตระหนักถึงการคุ้มครองสิทธิ ความปลอดภัยด้านสุขภาพอนามัย อาชีวอนามัยของพนักงานบริการ และรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้พนักงานบริการเข้าถึงบริการ	- กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมควบคุมโรค/กรมอนามัย - กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน - กระทรวง พม. โดย สค.
๒.	สนับสนุนให้กลุ่ม/องค์กรภาคเอกชนที่ทำงานด้านการคุ้มครองสิทธิพนักงานบริการ เข้ารับการอบรมด้านสุขภาพกาย จิตใจ สังคม เพื่อขยายเครือข่ายการเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่พนักงานบริการ รวมทั้งส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาด้านสุขภาพอนามัยแก่พนักงานบริการ	- NGOs ด้านการคุ้มครองสิทธิพนักงานบริการ - กระทรวงสาธารณสุข โดย กรมควบคุมโรค/กรมอนามัย/กรมสุขภาพจิต - กระทรวง พม. โดย สค.
๓.	ส่งเสริมความร่วมมือกับเจ้าของสถานบริการให้เข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนช่วยเหลือให้พนักงานบริการได้รับการตรวจสุขภาพเป็นส่วนการตรวจเลือดและตรวจภายในฟรี โดยคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิ	- กระทรวงสาธารณสุข โดย กรมควบคุมโรค/กรมอนามัย
๔.	ส่งเสริมการจัดทำสื่อหรือชุดข้อมูลองค์ความรู้ทำให้พนักงานบริการ ที่เป็นคนพิการสามารถเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการด้านสุขภาพ	- กระทรวงมหาดไทย โดยกรมการปกครอง - กระทรวง พม. โดย พก./สค.
๕.	ส่งเสริมให้ศูนย์พึ่งได้ (OSCC) บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อให้การคุ้มครองช่วยเหลือพนักงานบริการที่ประสบปัญหาความรุนแรง หรือถูกล่วงละเมิดทางเพศ	- NGOs ด้านการคุ้มครองสิทธิพนักงานบริการ - กระทรวงสาธารณสุข โดย สป. สธ. - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ - กระทรวง พม. โดย สค.

มาตรการที่ ๒: มาตรการด้านการส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

เป้าประสงค์ : พนักงานบริการได้รับการคุ้มครองสิทธิและเข้าถึงสวัสดิการแรงงาน

ที่	แนวทางการดำเนินงาน	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑.	กำหนดมาตรการเพื่อส่งเสริมให้สถานประกอบการ/สถานบริการ/นายจ้าง จัดสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ได้มาตรฐานและคำนึงถึงความปลอดภัยของพนักงานบริการ จัดสวัสดิการให้กับพนักงานบริการตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน และเข้าถึงสิทธิประกันสังคม	- กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน - กระทรวงมหาดไทย โดยกรมการปกครอง - NGOs ด้านการคุ้มครองสิทธิพนักงานบริการ
๒.	ปรับปรุงระบบการตรวจแรงงาน โดยให้องค์กร/สมาคม/เครือข่ายของพนักงานบริการร่วมด้วย และสร้างกลไกหรือช่องทางร้องทุกข์ ร้องเรียน ที่พนักงานบริการสามารถเข้าถึงได้และเป็นมิตรเพื่อให้คำปรึกษาหรือรับเรื่องทุกข์กรณีที่ถูกละเมิดสิทธิแรงงาน รวมทั้งปรับปรุงช่องทางสื่อสารโดยใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น สื่อออนไลน์เพื่อตอบโต้ปัญหาในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ (พนักงานบริการ)	- กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
๓.	กำหนดให้มีหน่วยงานกลางที่รับผิดชอบการเชื่อมประสานระบบในการแก้ไขปัญหาในแต่ละด้านของพนักงานบริการกับการจัดสวัสดิการเพื่อคุ้มครองสิทธิที่ตอบสนองและสอดคล้องกับสภาพปัญหา	- กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน - กระทรวง พม. โดย สค. - NGOs ด้านการคุ้มครองสิทธิพนักงานบริการ - UNDP
๔.	จัดตั้งกองทุนเพื่อจัดสวัสดิการช่วยเหลือแก่ผู้ที่ประสบปัญหาจากภาวะวิกฤติที่เกิดขึ้น เช่น โรคระบาด ภัยพิบัติ การชุมนุมทางการเมือง ฯลฯ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตด้านเศรษฐกิจ	- NGOs ด้านการคุ้มครองสิทธิพนักงานบริการ - UNDP
๕.	ส่งเสริมให้พนักงานบริการที่ไม่มีสัญญาจ้างงาน/ไม่มีนายจ้าง ทำประกันสังคมโดยประกันตนเองตามมาตรา ๔๐ รวมทั้งผลักดันให้มีการขยายสิทธิในการสร้างหลักประกันด้านสุขภาพแก่พนักงานบริการเพิ่มเติมจากสิทธิบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า (บัตรทอง ๓๐ บาท รักษาทุกโรค)	- กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน/สำนักงานประกันสังคม

มาตรการที่ ๓ : มาตรการด้านการส่งเสริมการฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพ

เป้าประสงค์ : พนักงานบริการได้รับการส่งเสริมองค์ความรู้ ทักษะที่จำเป็น และการฝึกอาชีพเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ที่	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑.	พัฒนาช่องทาง/รูปแบบการให้บริการที่พนักงานบริการสามารถเข้าถึงได้สะดวก และพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมและการฝึกอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของพนักงานบริการ	- กระทรวง พม. โดย สค. - กระทรวงแรงงาน โดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน/กรมการจัดหางาน
๒.	สร้างแรงจูงใจและกำหนดมาตรการการคุ้มครองทางสังคมเพื่อให้พนักงานบริการเข้าถึงการฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพ	- กระทรวง พม. โดย สค. - กระทรวงแรงงาน โดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
๓.	สนับสนุนงบประมาณให้ภาคเอกชนได้มีบทบาทในการส่งเสริมการฝึกอบรมอาชีพให้พนักงานบริการโดยตรง และได้รับการรับรองมาตรฐาน รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือกับสถานประกอบการ/แหล่งทุนเพื่อสนับสนุนช่องทาง การฝึกอบรมอาชีพ และทุนการประกอบอาชีพ	- กระทรวง พม. โดย สค. - NGOs ด้านการคุ้มครองสิทธิพนักงานบริการ - ธนาคารออมสิน/อภส. - UNDP
๔.	จัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนทุนประกอบอาชีพแบบให้เปล่าหรือกองทุนให้กู้โดยปลอดดอกเบี้ยแก่พนักงานบริการเพื่อเพิ่มช่องทางในการประกอบอาชีพเสริมให้สามารถมีรายได้เลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวได้	- NGOs ด้านการคุ้มครองสิทธิพนักงานบริการ - UNDP
๕.	สำรวจแรงงานข้ามชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยอย่างถาวร และเสริมสร้างกลไกพิเศษที่รองรับทั้งแรงงานข้ามชาติสามารถเข้ารับการฝึกอบรมอาชีพได้	- NGOs ด้านการคุ้มครองสิทธิพนักงานบริการ - UNDP
๖.	การส่งเสริมให้พนักงานบริการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน	- กระทรวงศึกษาธิการ โดย กศน.

มาตรการที่ ๔: มาตรการด้านการลดการตีตราและละเมิดสิทธิ
เป้าหมาย: เพื่อลดการตีตราและจัดการเลือกปฏิบัติต่อพนักงานบริการ

ที่	แนวทางดำเนินการ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑.	การณรงค์ส่งเสริมแนวคิดสิทธิมนุษยชน เสริมสร้างความเข้าใจให้สังคมตระหนักถึงการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ รวมถึงเพศภาวะและอัตลักษณ์ทางเพศ	- กระทรวง พม. โดย สค. - กระทรวงศึกษาธิการ - NGOs ด้านการคุ้มครองสิทธิพนักงานบริการ - สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๒.	ส่งเสริมการจัดทำสื่อหรือจัดกิจกรรมเพื่อลดการตีตรา การละเมิดสิทธิต่อพนักงานบริการไม่เลือกปฏิบัติ	- กระทรวง พม. โดย สค. - สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ - NGOs ด้านการคุ้มครองสิทธิพนักงาน
๓.	คุ้มครองช่วยเหลือกรณีพนักงานบริการถูกละเมิดสิทธิ	- กระทรวง พม. โดย สค. - NGOs ด้านการคุ้มครองสิทธิพนักงาน

มาตรการที่ ๕ : มาตรการด้านการป้องกันผลกระทบที่เกิดจากภาวะความเสี่ยง
เป็นประเด็น : เพื่อให้พนักงานบริการสามารถปรับตัวได้เพื่อต้องเผชิญกับภาวะเสี่ยงในรูปแบบต่าง ๆ

ที่	แนวทางดำเนินการ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑.	เตรียมแผนรองรับภาวะความเสี่ยงในรูปแบบต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อแบบเฉียบพลัน เพื่อให้สามารถปรับตัวและ สามารถแก้ไขปัญหาลสถานการณ์เฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นได้ (การหาอาชีพเสริม อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยทางการเงิน วางแผน การใช้จ่ายเงิน การเข้าถึงตลาด/แหล่งทุน การขายของออนไลน์ การเสริมพลังเพื่อให้เกิดความมั่นใจในตัวเอง)	- กระทรวง พม. โดย สค.
๒.	ส่งเสริมให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทำงานในเชิงป้องกันผลกระทบต่อเนื่องกันจากการที่กิจการจะเสี่ยง ในรูปแบบต่าง ๆ (การถูกล่อซื้อ ถูกรีดไถ ความรุนแรงจากการถูกปล้นทรัพย์ การคุกคามจากโลกออนไลน์)	- กระทรวง พม. - กระทรวงสาธารณสุข - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม - กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
๓.	อบรมเสริมสร้างทักษะและสร้างภูมิคุ้มกันแก่พนักงานบริการเพื่อให้รู้เท่าทันข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในโลก ออนไลน์	- กระทรวง พม. - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม